

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta ve věci

žalobce: **L. K.**
zastoupený Mgr. Ladislavem Preclíkem, advokátem
se sídlem v Hradci Králové, Velké náměstí 135/18

proti
žalovanému: **Vězeňská služba ČR, věznice Valdice**
se sídlem nám. Míru 55, Valdice

v řízení o žalobě ze dne 20. 4. 2017 na ochranu před nezákonným zásahem,

takto:

- I. Určuje se, že zásah žalovaného spočívající v provedení srážky žalobci na náklady výkonu trestu odnětí svobody dne 13. 4. 2017 na základě rozhodnutí ředitele věznice Valdice ze dne 13. 4. 2017, čj. VS 6822100001/04/17-22/NVT/1 (tj. za měsíc březen 2017 ve výši 1.500 Kč), byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v provádění srážek žalobci na náklady výkonu trestu odnětí svobody před nabytím právní moci rozhodnutí o uložení povinnosti uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody a před uplynutím v něm případně stanovené lhůty k úhradě.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 20. 4. 2017, doručenou krajskému soudu dne 21. 4. 2017, domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného ve smyslu § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
2. Předně uvedl, že rozhodnutím ředitele věznice Valdice ze dne 13. 4. 2017, čj. VS 6822100001/04/17-22/NVT/1, mu byla uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“), za období 3 - 2017 v částce 1.500 Kč. Připomněl obsah tohoto rozhodnutí s tím, že zásah žalovaného spočívá v tom, že současně s vydáním rozhodnutí provedl srážku z přijatých peněz, což zkracuje žalobce v právu dobrovolné úhrady.
3. Přistupuje-li žalovaný ke srážce z přijatých peněz žalobce, pak je to však možné pouze pro pravomocný a vykonatelný exekuční titul, kdy žalobce dobrovolně nesplnil povinnost z exekučního titulu a neplnění povinnosti žalobcem je překážkou pro jeho případné přeražení do věznice s mírnějším režimem či pro podmíněné propuštění.
4. Dále žalobce zrekapituloval právní úpravu dopadající na srážky k úhradě nákladů výkonu trestu odnětí svobody, zejména poukázal na ustanovení § 152 a § 152a trestního řádu, § 25 odst. 4, § 35 odst. 1 a 2 a § 36 odst. 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, na ustanovení § 8 odst. 2 a 4, § 9 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů (dále jen „vyhláška č. 10/2000 Sb.“), a na § 18 odst. 2 a 3 nařízení generálního ředitele Vězeňské služby ČR č. 43/2010, o postupu při rozúčtování odměn osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody a v ústavu zabezpečovací detence zaměstnány, o úhradě nákladů spojených s výkonem vazby a trestu odnětí svobody a o evidenci finančních prostředků obviněných a odsouzených (dále jen „nařízení GR VS č. 43/2010“). Dle jeho názoru není Generální ředitelství VS k vydání tohoto nařízení, neboť pouze Ministerstvo spravedlnosti je oprávněno vyhláškou stanovit podrobnosti úhrady nákladů výkonu trestu, generální ředitel VS toto oprávnění nemá a věta druhá ustanovení § 18 odst. 3 nařízení GR VS služby č. 43/2010 je v rozporu se zákonem.
5. Žalobce shrnul, že ředitel věznice je oprávněn vydat exekuční titul pro úhradu nákladů výkonu trestu, nesplní-li odsouzený dobrovolně tuto povinnost ve stanovené lhůtě, stává se exekuční titul vykonatelným a ředitel věznice je oprávněn nařídit daňovou exekuci způsobem dle § 36 odst. 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody.
6. Dle žalobce je možno peněžní prostředky na kontě „R“ převést pouze na konto „E“ nebo „O“, kde je možno tyto peníze exekučně postihnout toliko příkázáním pohledávky pro náklady výkonu trestu. Není však možno uplatnit způsob, který zákon nezná, a to „srážkou z přijatých peněz z konta R“, který zavedl generální ředitel VS, aniž by k tomu byl oprávněn a navíc pro nepravomocný a nevykonatelný exekuční titul.
7. Žalobce proto žádal, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým by určil nezákonnost srážek „z přijatých peněz pro nepravomocné a nevykonatelné rozhodnutí ředitele věznice Valdice ze dne 13. 4. 2017, čj. VS 6822100001/04/17-22/NVT/1, a zakázal žalovanému, aby v porušování žalobcova práva pokračoval“.

8. Ve vyjádření k žalobě žalovaný pro účely povahy žalobcem napadené činnosti žalovaného při zabezpečování povinnosti hradit náklady výkonu trestu poukázal na úpravu výkonu trestu odnětí svobody v trestním zákoníku, trestním řádu a podrobnou úpravu podmínek výkonu trestu odnětí svobody ve speciálním zákoně, tj. zákoně o výkonu trestu odnětí svobody, vyhl. č. 10/2000 Sb. a nařízení GŘ VS č. 43/2010, o postupu pro rozúčtování odměn osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody a v ústavu zabezpečovací detence zaměstnány, o úhradě nákladů spojených s výkonem vazby a trestu odnětí svobody a o evidenci finančních prostředků obviněných a odsouzených.
9. Konstatoval, že rozhodnutí ředitele věznice, kterým byla žalobci na základě § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody uložena povinnost uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu, splňuje standardní formální náležitosti rozhodnutí správního orgánu a náležitosti stanovené § 22 a násl. nařízení GŘ VS č. 43/2010. Podanou žalobu označil za nepřipustnou podle § 85 s. ř. s., protože žalobce se mohl domáhat ochrany nebo nápravy jinými právními prostředky, a to nejprve stížností proti předmětnému rozhodnutí ředitele věznice dle § 9 odst. 2 vyhlášky o srážkách z odměn odsouzeného, poté žalobou podle § 65 odst. 1 s. ř. s., což sice učinil, ale nevyčkal, jak o podané stížnosti rozhodne generální ředitel VS. Teprve poté, co by nedosáhl změny rozhodnutí ředitele věznice, by se mohl bránit žalobou podle § 65 s. ř. s.
10. K vykonatelnosti rozhodnutí ředitele věznice o uložení povinnosti uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody žalovaný připomněl, že i kdyby žalobce podal stížnost proti danému rozhodnutí, tak tato stížnost nemá podle § 9 odst. 2 vyhl. č. 10/2000 Sb. odkladný účinek.
11. K tvrzení žalobce, že Generální ředitelství VS není zmocněno k vydání předmětného nařízení, kterým se náklady výkonu trestu uhradí jiným způsobem, než je uveden v ustanovení § 36 odst. 3 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, žalovaný uvedl, že zmíněné nařízení bylo vydáno podle § 1 odst. 2 zákona č. 555/1992 Sb. v návaznosti na vyhlášku č. 10/2000 Sb. a zákon o výkonu trestu odnětí svobody.
12. Žalovaný odmítl i tvrzení žalobce, že mu zkrácení práva k dobrovolné úhradě nákladů výkonu trestu působí újmu. Uvedl, že otázka zákonné povinnosti odsouzeného uhradit neuhrazené náklady výkonu trestu odnětí svobody, ani způsob uhrazení těchto nákladů není součástí programu zacházení. Obsah programu zacházení, jeho realizace a vyhodnocování podléhá stanovené právní úpravě § 40 a § 41 zákona o výkonu trestu odnětí svobody a § 36 a násl. vyhl. č. 345/1999 Sb., kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody, ve znění pozdějších předpisů (dále jen vyhl. č. 345/1999 Sb.). Žalobce je zařazen v rámci věznice se zvýšenou ostrahou do I. přístupné skupiny vnitřní diferenciací a je hodnocen tak, že program zacházení plní a že výkon trestu odnětí svobody u něj plní svůj účel.
13. Žalovaný má zato, že při rozúčtování peněz doručených do věznice žalobci a při dalším nakládání s nimi postupoval v souladu s ustanovením § 25 odst. 1 a § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody ve spojení s § 5 odst. 1 a § 18 nařízení GŘ VS č. 43/2010. Při předepisování úhrady nákladů výkonu trestu a vydání rozhodnutí ředitele věznice o povinnosti uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody postupoval podle § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody a podle § 8 odst. 2 a 4 a § 9 vyhl. č. 10/2000 Sb., a § 22 a násl. nařízení GŘ VS č. 43/2010.

14. Závěrem žalovaný označil žalobu za nedůvodnou, přičemž s ohledem na svou argumentaci navrhl, aby byla jako nepřípustná odmítnuta.
15. Krajský soud po jednání konaném dne 24. 4. 2018 svým rozsudkem ze dne 27. 4. 2018, čj. 30 A 93/2017-48, žalobu jako nedůvodnou zamítl.
16. Proti uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce kasační stížnost, ve které namítl, že žalovaný zvoleným postupem zasáhl do žalobcova vlastnického práva a že krajský soud akt srovnatelný s vyvlastněním bagatelizuje. Dle žalobce žalovaný svým postupem přesahuje meze své pravomoci. Z ustanovení § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody žalobce dovodil, že může ve stejném okamžiku nakládat s oběma polovinami zaslaných peněz, byť k rozdílným účelům.
17. Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti dne 5. 12. 2018 rozsudkem čj. 1 As 201/2018-23, tak, že shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud se v něm zejména vyslovil k tomu, zda žalovaný postupoval správně, pokud ve stejný den, ve kterém ředitel věznice vydal rozhodnutí o povinnosti náhrady nákladů výkonu trestu, žalobci z účtu vedeném věznicí srazil peněžní prostředky odpovídající této povinnosti. Při posouzení věci vycházel z § 35 odstavce 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody, § 8 odst. 2, § 9 odst. 1 a 2 vyhl. č. 10/2000 Sb., z ustanovení o řízení podle zákona o výkonu trestu odnětí svobody, konkrétně jeho § 76 odst. 2, 3 a 4, a konstatoval, že ze skutkových okolností je zřejmé, že *„žalovaný srazil prostředky z účtu stěžovatele na úhradu nákladů v době, kdy stěžovatel povinnost hradit náklady stanovenou neměl, neboť rozhodnutí ředitele věznice mu nebylo oznámeno a nevyvolávalo tak vůči němu žádné právní účinky. Právě tímto předčasným sražením prostředků z účtu stěžovatele - sražením prostředků na úhradu povinnosti, která ještě nebyla stanovena - se žalovaný dopustil nezákonného zásahu“*.
18. Nezákonný zásah dle Nejvyššího správního soudu navíc trval i po okamžiku doručení rozhodnutí ředitele věznice stěžovateli (tj. žalobci). K tomu uvedl, že je sice pravdou, že *„zákon stanoví, že věznice může k úhradě nákladů výkonu trestu použít peněžní prostředky odsouzeného nacházející se na účtu vedeném věznicí (§ 35 odstavec 1 o výkonu trestu odnětí svobody). Povinnost hradit tyto náklady tak vzniká již v okamžiku účinků rozhodnutí ředitele věznice o povinnosti náhrady nákladů k výkonu trestu (§ 9 odstavec 1 vyhlášky, § 76 zákona o výkonu trestu odnětí svobody). Zákon stanoví automatismus srážek – primárně má věznice náklady srazit z odměny za práci; nelze-li je ovšem takto uhradit, věznice je může uhradit z peněžních prostředků odsouzeného nacházejících se na účtu vedeném věznicí. Jedinou přirozenou podmínkou je existence pohledávky věznice, která je takto uspokojována. Tato pohledávka přitom vzniká dnem doručení rozhodnutí ředitele o povinnosti náhrady nákladů. Od tohoto okamžiku tedy lze prostředky z účtu odsouzeného vedené u věznice srazit. Přes výše uvedené je ovšem nutné přihlídnout k obsahu rozhodnutí ředitele věznice o povinnosti náhrady nákladů k výkonu trestu o povinnosti náhrady nákladů k výkonu trestu. Výrok tohoto rozhodnutí stanovil stěžovateli ke splnění uložené povinnosti lhůtu 30 dní, a to za situace, kdy již v době rozhodnutí byly na účtu stěžovatele prostředky, které si mohla věznice automaticky podle zákona strhnout. V takovém případě bylo nutné respektovat rozhodnutím nad rámec zákona poskytnutou lhůtu k dobrovolnému uhrazení nákladů.“*
19. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že za dané situace věznice strhla prostředky z účtu stěžovatele (žalobce) dříve, než tak učinit mohla a neztotožnil se s názorem krajského soudu, že dřívější sražení prostředků bylo v konečném důsledku bez

praktického významu, když žalovaný provedl předmětnou srážku z té části finančních prostředků, ke které měl žalobce v souladu s § 25 odstavec 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody omezené dispoziční právo. Dle Nejvyššího správního soudu dřívější sražení peněz z účtu žalobce za účelem náhrady nákladů výkonu trestu odsouzeného do práv zasáhlo. Uvedl, že *„zákon sice dispozici s předčasně sraženými prostředky z účtu stěžovatele omezoval, ne však zcela. Při existenci pohledávek, pro kterou musel žalobce polovinu obdržených peněz použít, si stále mohl vybrat, kterou z pohledávek uspokojí. V tomto ohledu mohl s penězi disponovat a rozhodovat o nich ve vyšší míře, než mu byly peníze předčasně z účtu sraženy a nemohl s nimi dělat vůbec nic. Navíc je třeba zohlednit i povahu žalovaného zásahu. Stěžovatel je ve výkonu trestu odnětí svobody až do roku 2033. Z úřední činnosti je Nejvyššímu správnímu soudu známo, že k jednání, ve kterém spatřuje nezákonný zásah, dochází pravidelně, každý měsíc. Ačkoliv by se izolovaně jednotlivé předčasné srážky mohly jevit jako zanedbatelné, jejich pravidelné opakování po celou dobu výkonu trestu může v důsledku vést k zásahu do práv ve značné intenzitě.“* Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že rozhodnutí soudu konstatující nezákonnost takového postupu žalované a vyslovení zákazu jeho opakování tak má v této věci zásadní význam.

20. Krajský soud po zrušení jeho rozhodnutí Nejvyšším správním soudem pokračoval v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a ve smyslu ustanovení § 110 odst. 3 cit. zákona vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí dospěl k následujícím závěrům.

Z předloženého správního spisu vyplynuly následující skutečnosti:

21. Rozhodnutím ředitele věznice Valdice ze dne 13. 4. 2017, čj. VS 6822100001/04/17-22/NVT/1, byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu za období 3-2017 v částce 1.500 Kč, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V odůvodnění rozhodnutí je mimo jiné uvedeno, že srážkou z přijatých peněz bylo uhrazeno 1.500 Kč. Žalobce proti tomuto rozhodnutí, které převzal dne 18. 4. 2017, podal stížnost, která byla rozhodnutím generálního ředitele Vězeňské služby ČR ze dne 17. 5. 2017 (tj. po podání této žaloby), čj. VS-51461-1/ČJ-2017-800073-22RVO, zamítnuta a napadené rozhodnutí potvrzeno s odůvodněním, že v postupu věznice nebylo shledáno pochybení při určení výše nákladů výkonu trestu odnětí svobody, a tento výpočet byl současně v odůvodnění uveden.
22. Žalobce označil postup žalovaného při srážce jím peněz přijatých peněz za nezákonný zásah.
23. Ustanovení § 82 s. ř. s. stanoví, že každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, se může žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
24. Povinnost nahradit státu náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody stanoví § 152 odst. 1 písm. d) zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen „trestní řád“), dle něhož má obžalovaný v případě, že byl pravomocně uznán vinným, povinnost nahradit státu náklady spojené s výkonem trestu odnětí svobody. Podle ustanovení § 152 odst. 4 téhož zákona *„[ú]hradu nákladů spojených s výkonem trestu odnětí svobody upravuje*

zákon o výkonu trestu odnětí svobody.“ Podle § 152a citovaného zákona „[p]ři správě placení pohledávek uvedených v § 152 odst. 1 se postupuje podle daňového řádu.“

25. Dle ustanovení § 25 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody „[p]okud byly odsouzenému do věznice zaslány peníze, převedou se na jeho účet zřízený a vedený věznicí a odsouzený se o tom vyrozumí. Odsouzený nesmí mít u sebe během výkonu trestu finanční hotovost. Peníze zaslané odsouzenému výslovně na úhradu nákladů na zdravotní služby nebrazené z veřejného zdravotního pojištění, na úhradu regulačních poplatků a na nákup léčivých přípravků, potravin pro zvláštní lékařské účely a zdravotnických prostředků musí být uloženy na zvláštní účet, z něhož lze čerpat peníze pouze na úhradu uvedených nákladů (...)“. Podle odstavce 4 téhož ustanovení „[n]euhradí-li odsouzený rozsudkem stanovenou škodu nebo nemajetkovou újmu způsobenou trestným činem, pro který se nachází ve výkonu trestu, pohledávky spojené s trestním řízením, pohledávky vzniklé v souvislosti s poskytnutím nebo zajištěním zdravotních služeb a úhrady regulačních poplatků a doplatků nad rámec veřejného zdravotního pojištění, soudní a správní poplatky a škodu nebo nemajetkovou újmu, kterou způsobil Vězeňské službě během výkonu trestu, může k úhradě za poskytnuté zdravotní služby nebrazené z veřejného zdravotního pojištění a nákupu podle § 23 použít pouze polovinu peněžních prostředků podle odstavce 1 věty první a zbývající část peněžních prostředků může použít jen na úhradu těchto pohledávek; to neplatí pro peníze výslovně zaslané na úhradu nákladů uvedených v odstavci 1 větě třetí.“ Dle ustanovení § 35 odst. 1 téhož zákona je odsouzený povinen „hradit náklady výkonu trestu. Nelze-li tyto náklady srazit z odměny za práci, může věznice k jejich úhradě použít peněžní prostředky, které má odsouzený uloženy ve věznici. Výši nákladů výkonu trestu a podrobnosti její úhrady stanoví ministerstvo vyhláškou.“
26. Vyhláškou, na kterou § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody odkazuje, je vyhl. č. 10/2000 Sb. V jejím § 8 a § 9 je upravena úhrada nákladů výkonu trestu z jiných příjmů a z peněz, které má odsouzený uloženy ve věznici. Podle § 9 odst. 1 téže vyhlášky vydá rozhodnutí o povinnosti k náhradě nákladů výkonu trestu podle § 8 ředitel věznice. Další podrobnosti postupu vězeňské správy při správě financí osob vykonávajících trest odnětí svobody stanoví nařízení GŘ VS č. 43/2010.
27. Jak bylo již shora uvedeno, žalobce podepsal souhlas s přijetím finančních prostředků z účtu jiného odsouzeného, které byly poté převedeny na jeho účet vedený věznicí a rozděleny na dvě poloviny. Rozhodnutím ředitele věznice Valdice ze dne 13. 4. 2017, čj. VS 6822100001/04/17-22/NVT/1, byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu odnětí svobody dle ustanovení § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu za období 3-2017 v částce 1.500 Kč, a to do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V odůvodnění rozhodnutí je mimo jiné uvedeno, že srážkou z přijatých peněz bylo uhrazeno 1.500 Kč.
28. Krajský soud ve smyslu ustanovení § 110 odst. 3 cit. zákona vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí v nyní projednávané věci
29. rozhodl ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 a 2 s. ř. s. tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, přičemž mu nezbývá, než v tomto směru zcela odkázat na odůvodnění Nejvyššího správního soudu ve zrušovacím rozsudku ze dne 5. 12. 2018, čj. 1 As 201/2018-23.

30. S ohledem na skutečnost, že věznice má oprávnění, resp. zákonné zmocnění, použít k úhradě nákladů výkonu trestu peněžní prostředky odsouzeného nacházející se na účtu vedeném věznicí (§ 35 odstavec 1 o výkonu trestu odnětí svobody), přičemž v tomto případě je žalobci srazila pouze předčasně, nepřichází v úvahu a není tedy možné obnovit stav před zásahem.
31. Nutno dodat, že nebyl správný výklad žalobce, že měl žalovaný postupovat při vymáhání úhrady nákladů výkonu trestu cestou daňové exekuce. Ustanovením § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody má totiž výslovně založeno oprávnění použít k úhradě uvedených nákladů peněžní prostředky, které má odsouzený uložené ve věznici. To vyplývá z ustanovení § 152 odst. 4 trestního řádu, které stanoví, že úhradu nákladů spojených s výkonem trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody. Právní úprava pro tento typ nákladů tedy oproti jejich správě podle daňového řádu upravuje zvláštní způsob úhrady ve smyslu § 35 odst. 1 zákona o výkonu trestu odnětí svobody.
32. Pro úplnost nutno dodat i to, že krajský soud se neztotožnil s názorem žalovaného, že je žaloba nepřipustná podle § 85 s. ř. s., protože se žalobce mohl domáhat ochrany nebo nápravy jinými právními prostředky (nejprve stížností proti předmětnému rozhodnutí ředitele věznice dle § 9 odst. 2 vyhl. č. 10/2000 Sb., poté žalobou podle § 65 odst. 1 s. ř. s. proti případnému zamítavému rozhodnutí generálního ředitele VS ČR). Jak je již shora uvedeno, žalobce se domáhal soudní ochrany v řízení podle § 82 a násl. s. ř. s. Svou žalobu výslovně označil jako zásahovou, přičemž z obsahu i petitu žaloby je zřejmé, že nezpochybňoval rozhodnutím stanovenou výši nákladů výkonu trestu, která mu byla stanovena, ale brojil proti postupu žalovaného při samotném provádění srážek z jeho peněžních prostředků na příslušných účtech ve věznici. Nenapadal tedy rozhodnutí ředitele věznice, kterými mu byla uložena povinnost uhradit náklady výkonu trestu, ale samotný postup žalovaného, který následoval po vydání rozhodnutí, tj. způsob provádění příslušných srážek finančních prostředků.
33. Jestliže je tedy podle ustanovení § 85 s. ř. s. žaloba proti nezákonnému zásahu správního orgánu nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky, o takovou situaci v daném případě nešlo, neboť žalobce se proti jím žalovanému zásahu jinými právními prostředky ochrany domáhat nemohl. Z uvedeného je rovněž zřejmé, že ani nevyčkání vyřízení stížnosti proti rozhodnutí ředitele věznice o stanovení povinnosti úhrady nákladů výkonu trestu odnětí svobody nepovažuje krajský soud za překážku podání této žaloby pro nevyčerpání opravných prostředků. Stížnost byla totiž přípustná a mohla směřovat jen proti vypočtené výši nákladů výkonu trestu (§ 9 odst. 2 vyhl. č. 10/2000 Sb.). Stížností tedy nebylo možno brojit proti samotnému provedení srážky peněz, tj. proti tomu úkonu žalovaného, který žalobce označil za nezákonný zásah.
34. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, měl by proto nárok na náhradu nákladů řízení, které mu v souvislosti se soudním řízením vznikly. Od placení soudního poplatku byl však osvobozen a zástupce mu byl krajským soudem ustanoven, tedy ani náklady právního zastoupení nehradí. Krajský soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení jak v řízení před krajským soudem, tak v řízení před Nejvyšším správním soudem (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 14. května 2019

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu